

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ І ЇЇ РОЛЬ У МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ

Савчук Вікторія Василівна

студентка

Державного податкового університету

За останні десятиліття цифрова трансформація суттєво змінила міжнародні економічні відносини. Наприклад, електронна комерція стала потужним каталізатором міжнародної торгівлі. Компанії, такі як Amazon, Alibaba та eBay, забезпечують глобальну платформу для торгівлі товарами та послугами. Це дозволяє малим і середнім підприємствам з усього світу займатися експортом та імпортом без необхідності фізичної присутності на іноземних ринках [4].

Один з прикладів успішного впровадження цифрових технологій є система e-TIR, яка була розроблена для спрощення транскордонних перевезень. Завдяки цій системі митні процедури тепер можна завершити зі скороченням часу та витрат, що сприяє міжнародній торгівлі [5].

Зростання криптовалют та технології блокчейн. Біткоїн та інші криптовалюти надають можливість здійснювати міжнародні фінансові операції безпосередньо між сторонами без посередництва традиційних банків. Технологія блокчейн також знаходить застосування у сферах, які потребують децентралізованих та безпечних обмінів даними, таких як логістика та ланцюги постачання. Використання блокчейн технологій дозволяє зменшити ризики маніпулювання фінансовими даними та збільшити довіру між учасниками фінансових операцій [1].

Одним із викликів є цифрова нерівність. Країни з високорозвиненою інфраструктурою та доступом до цифрових технологій мають перевагу в цифровій економіці, тоді як країни з низьким рівнем розвитку відстають. Це може поглибити розрив між країнами. Одним з варіантів вирішення проблеми є сприяння доступу до цифрових технологій та розвиток інфраструктури в менш розвинених регіонах. Міжнародні організації можуть сприяти цьому шляхом надання фінансової та технічної допомоги, а також розробки спільних проєктів [8].

Збільшений обмін інформацією в цифровому середовищі спричинив кібератаки та зловживання даними, що становить серйозну загрозу. Для забезпечення безпеки та довіри важливо розробляти та впроваджувати ефективні механізми кіберзахисту та стандарти захисту персональних даних. Міжнародна співпраця у цій галузі, включаючи

обмін інформацією та спільні ініціативи, може сприяти подоланню цих загроз [2].

Цифрові технології дозволяють покращити продуктивність та ефективність різних галузей економіки. Вони дозволяють автоматизувати процеси, використовувати аналітичні інструменти для прийняття рішень та розвивати інноваційні продукти та послуги. Наприклад, в сільському господарстві цифрові технології можуть допомогти в управлінні врожайністю, оптимізації використання ресурсів та прогнозуванні погодних умов [7].

Також цифрова економіка сприяє залученню іноземних інвестицій та створенню нових робочих місць. Цифрові платформи надають доступ до глобальних ринків, дозволяючи компаніям залучати інвестиції з усього світу та розширювати свою діяльність за кордоном. Залучення інвестицій у цифрові інфраструктури та технології може сприяти розвитку регіонів та створенню нових робочих місць [6].

Для вирішення проблем цифрової трансформації та забезпечення сталого розвитку міжнародних економічних відносин, можна запропонувати наступні напрямки вирішення:

- надання менш розвиненим країнам фінансової та технічної підтримки від розвинених країн та міжнародних організацій. Також можна залучати інвесторів з розвинених країн для впровадження цифрових технологій у менш розвинених країнах.

- розробляти міжнародні стандарти та правила, які б дозволяли компаніям захищати свої інтереси, не обмежуючи їх свободу використання даних [3].

- держави та міжнародні організації повинні сприяти розвитку швидкого та надійного доступу до Інтернету, особливо в менш розвинених регіонах. Це включає будівництво інфраструктури, розширення покриття мобільного зв'язку та зниження вартості доступу до цифрових технологій.

- забезпечення належного навчання та підготовки робочої сили у сфері цифрових технологій є критичним. Держави повинні інвестувати у навчальні програми та ініціативи, спрямовані на розвиток цифрових навичок та кваліфікацій праці [7].

- для забезпечення захисту даних та приватності, необхідно розробити та впровадити ефективне правове регулювання цифрової сфери. Це може включати прийняття законів про захист персональних даних, кібербезпеку та регулювання електронної комерції. Міжнародні організації можуть сприяти гармонізації правового регулювання та створенню міжнародних стандартів у цій галузі [2].

- для стимулювання розвитку цифрової економіки важливо підтримувати інноваційні підприємства та підприємницьку діяльність. Це може включати надання фінансової підтримки, створення інкубаторів

та інноваційних центрів, сприяння технологічному трансферу та обміну знаннями між компаніями та університетами.

– для ефективного розв’язання проблем цифрової економіки необхідна міжнародна співпраця. Країни та регіони повинні активно співпрацювати у розробці та впровадженні спільних стратегій, обмінюватися досвідом та передовими практиками. Міжнародні організації можуть виступати посередниками у цьому процесі [6].

Отже, цифрова економіка відіграє ключову роль у зміні міжнародних економічних відносин. Вона створює нові можливості для розвитку держав та регіонів, але також поставляє перед ними завдання, які потребують розумних стратегій та спільних зусиль. Шлях до успіху полягає в розвитку цифрової інфраструктури, забезпеченні доступу до цифрових технологій, створенні ефективного правового регулювання, сприянні інноваціям та підприємництву, а також в міжнародній співпраці та обміні досвідом.

Список використаних джерел:

1. Гапоненко Г.І., Василенко В.Ю. Перспективи використання технології блокчейну в туристичній галузі. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країзнавство. Туризм»*. Вип. 10. 2019. URL: <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/15570/14557> (дата звернення: 17.05.2023).

2. Даник Ю.Г., Воробієнко П.П., Чернега В.М. Основи кібербезпеки та кібероборони. Одеса. 2019. URL: <https://metod.suitt.edu.ua/download/686> (дата звернення: 17.05.2023)

3. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях. Міністерство освіти і науки України. Одеський національний економічний університет. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/3fmb_finan/Mizhnarodna-ekonomika-v-pytannyakh-ta-vidpovidyakh.Kozak.pdf (дата звернення: 17.05.2023).

4. Краус К.М., Краус Н.М., Манжура О.В. Електронна комерція та інтернет-торгівля. Київ. 2021. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/3704_4/1/Kraus_Elektronna_komertsii_2021.pdf (дата звернення: 17.05.2023).

5. Малік Н.А. Міжнародна електронна торгівля в умовах цифрової трансформації економіки. Київ. 2021. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/51413/1/%D0%A4%D0%9C%D0%92_2021_292_%D0%9C%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%9D%D0%90.pdf (дата звернення: 17.05.2023).

6. Національна стратегія збільшення прямих іноземних інвестицій в Україну. Розділ 2.3: Цифрова інфраструктура. URL: <https://ukraineinvest.gov.ua/wp-content/uploads/2021/08/FDI-Strategy-Section-2-Digital-Infrastructure-UKR.pdf> (дата звернення: 17.05.2023).

7. Олешко Т.І., Касьянова Н.В., Смерічевський С.Ф. Цифрова економіка. Міністерство освіти і науки України. Національний авіаційний університет, м. Київ, 2022 р. URL: <http://surl.li/hkzxt> (дата звернення: 17.05.2023).

8. Чукут С.А., Кукарін О.Б. Електронне урядування. Національна академія державного управління при президентові України. Київ. 2009. URL: https://ktpu.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/02/Opornij-konspekt_Elektrone_uryaduvannya_CNukut_Kukarin_2009.pdf (дата звернення: 17.05.2023).